

Spektrumavdelningen
Lotta Smiderstedt
08-6785500
lotta.smiderstedt@pts.se

Föreningen Sveriges Sändareamatörer
Box 45
191 21 Sollentuna

Underrättelse om misstanke om att Föreningen Sveriges Sändareamatörer (SSA) utfärdar amatörradiocertifikat på bristfälliga grunder

Saken

Underrättelse enligt 7 kap. 4 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK); fråga om misstanke att SSA, vid utfärdande av amatörradiocertifikat, inte har säkerställt att provtagare uppfyller krav på kompetensnivå och att SSA använder fel utformade certifikathandlingar samt inte tilldelar anropssignaler i enlighet som anges i delegationsbeslutet 17-2758

Post- och telestyrelsens underrättelse

SSA underrättas om Post- och telestyrelsens (PTS) misstanke att SSA genom att SSA utfärdar amatörradiocertifikat utan att kompetenskraven för användning av amatörradiosändare är uppfyllda i enlighet med 3 kap. 12 c § LEK. Det finns också skäl att misstänka att SSA inte har kvalitetssäkrat provförrättningar enligt krav ställda i beslut *Överlämnande av uppgift att anordna kunskapsprov och att tilldela anropssignaler* (dnr: 17-2758, delegationsbeslutet) samt inte tilldelar anropssignaler i enlighet som anges i delegationsbeslutet.

PTS bereder SSA tillfälle att senast den 18 december 2017 yttra sig över denna underrättelse. I yttrandet bör SSA ange vilka åtgärder som SSA kommer att vidta med anledning av PTS underrättelse.

Om inte SSA senast den 8 januari 2018 vidtar rättelser i enlighet med denna underrättelse kan PTS komma att, med stöd av 7 kap. 5 § LEK, meddela de

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

förelägganden som behövs för att SSA ska vidta sådan rättelse. PTS kan också komma att återkalla delegationsbeslutet.

Bakgrund

I Post- och telestyrelsen (PTS) beslut 17-2758 om ”Överlämnande av uppgift att anordna kunskapsprov i fråga om användning av amatörradiosändare, utfärda bevis om godkända avlagda prov och att tilldela anropssignaler” ingår ett antal åtagande som SSA har att följa.

För att säkerställa att SSA:s hantering av de delegerade uppgifterna följer de krav som PTS ställer, har PTS för perioden 2017-04-01 – 2017-09-30 genomfört en tillsyn som omfattar provförrättning, tilldelning av anropssignaler samt utfärdande av certifikat.

Provförrättning

I delegationsbeslutet framgår av bilaga D att inlämnade prov överförs till PTS minst kvartalsvis eller oftare. PTS har kontrollerat 45 av de prov SSA har skickat in.

Av 45 kontrollerade prov var 15 prov utan anmärkning och 30 prov var bristfälligt rättade av mer eller mindre allvarlig karaktär.

Två av de felaktigt rättade proven har resulterat i att provtagarna har tilldelats certifikat trots att provresultatet inte skulle medge detta. I dessa två fall har provtagarna godkänts trots att de svarat felaktigt på de obligatoriska säkerhetsfrågorna.

Provförrättare har i anmärkningsvärt många fall gjort felaktig bedömning av svar på provfrågor trots att dessa rättats med hjälp av facit. Provförrättare har dessutom summerat poängsiffror fel.

Den dokumentation som SSA har skickat in visar att SSAs handläggning av prov påvisar allvarliga brister. PTS kan konstatera att SSAs provverksamhet saknar en förväntad kvalitetskontroll för att nå en rättssäker handläggning av de genomförda provförrättningarna.

Certifikathandling

Av delegationsbeslutet framgår att SSA ska följa och använda PTS mall för amatörradiocertifikat (dnr: 17-2758, Bilaga A); På certifikaten som utfärdas ska ort och datum för utfärdande framgå. På de utdelade certifikaten som SSA skickat in saknas angiven ort vilket inte är i enlighet med delegationsbeslutet.

Anropssignaler¹

Anropssignaler får endast tilldelas ur de serier som PTS delegerat i delegationsbeslutet. SSA är ansvarig för att tilldelningen av anropssignaler sker i enlighet med dessa anvisningar. SSA ska föra ett register över signaler som SSA och FRO tilldelar. Uppgifter om utdelade anropssignaler (permanenta och tillfälliga), ska överföras till PTS på lämpligt sätt i enlighet med Bilaga D.

Vid granskning har PTS funnit ett par anropssignaler som inte följer bilaga C – PTS anvisningar om anropssignaler för amatörradio. PTS önskar därmed en förklaring till dessa

- 2017-04-18 har SM5NCY tilldelats

Under 2.1.2.10 står det *om en radioamatör inte varit aktiv på ett antal år men vill återuppta hobbyn med sin tidigare anropssignal är det tillåtet såvida inte någon annan tilldelats den anropssignalen under tiden.* I detta fall verkar det vara ett byte från SM5JIF till SM5NCY vilket inte är tillåtet utan radioamatören skulle i detta fall behålla den gamla SM signalen eller tilldelas en ny signal ur SA-serien.

- 2017-05-10 har SD5Y tilldelats en utländsk amatör

Under 2.1.2.2. står det *För radioamatörer med HAREC-certifikat från annat land som besöker Sverige under en längre tid eller flyttar till Sverige ska en personlig anropssignal tilldelas. Den ska tilldelas ur prefixserien SA och ha tre bokstäver i suffixet. Anropssignalen får användas under vistelsen i Sverige.*

- 2017-04-25 har SG2SNF och 2017-05-29 har SF2X och SF5X fått förlängning trots innehavarna har fler än två tillfälliga anropssignaler

Under 1.5 står det *Tillfälliga anropssignaler tilldelade innan den 31 december 2011 gäller under de förutsättningar som gällde när den tillfälliga anropssignalen tilldelades. Eventuella villkor och begränsningar som ställts vid tilldelningen ska även fortsättningsvis gälla fram till giltighetstidens slut. Om/ när en sådan anropssignal förnyas gäller de regler för den tillfälliga anropssignalen som gäller vid förnyandet (dvs. rätt användning, längst ett år i taget och behovsprövning).*

Tillfälliga anropssignaler tilldelade efter den 31 december 2011 men innan PTS förtydligande den 15 oktober 2014, gäller under de förutsättningar som följer av delegationsbeslutet från 2011. Eventuella villkor och begränsningar som ställts vid tilldelningen ska även fortsättningsvis gälla fram till giltighetstidens slut. När de upphör att gälla och om/ när de ska förnyas, gäller de regler för den tillfälliga anropssignalen som gäller vid förnyandet (dvs.

¹ SSA har rättat upp vissa delar av detta efter att tillsynen har gjorts

längst ett år i taget och behovsprövning).

Sammanfattningsvis gäller att tidigare tilldelade signaler gäller, men innehavaren kan inte påräkna förlängning på samma villkor, utan eventuell förlängning/ -förnyad tilldelning sker utifrån den rätt SSA har att tilldela anropssignaler enligt delegationsbeslutet.

Vidare under 2.2.1.4 står det *Högst två tillfälliga anropssignaler får samtidigt vara tilldelade en privatperson utöver den ordinarie anropssignalen*

- 2017-04-12 Har SM7Q inte tilldelats efter ansökan utan sökaren fått en signal SM7D istället. SM7Q har inte använts sedan 2006-06-30 och bör då rimligtvis kunnat tilldelas.

Under 2.2.2.6 står det *en tävlingssignal som inte använts (varit tilldelad) under minst två år kan tilldelas en ny sökande.*

- SG2UQK sökt signal saknas i SSAs register över anropssignaler (Call Book)
- SM6N sökt signal gäller till 2017-03-31 trots godkänd ansökan 2017-04-30
- SG7SVR har en giltighetstid 2017-06-30 – 9999-09-09

Under 1.1 står det *SSA ska föra ett register över signaler som SSA och FRO tilldelar. Uppgifter om utdelade anropssignaler (permanenta och tillfälliga), ska överföras till PTS på lämpligt sätt i enlighet med Bilaga D. SSA ska regelbundet uppdatera registret över tilldelade anropssignaler. SSA ska även omgående registrera information från FRO i sitt register över anropssignaler.*

Tidigare tillsyn

Trots SSAs försäkran om att SSA har sett över sina rutiner så visar denna tillsyn att det fortfarande finns allvarliga brister i hanteringen av delegationen. I avskrivningsbeslutet från förra tillsynen 15-4100 har SSA i sina yttranden informerat om att ett flertal åtgärder har vidtagits och kommer att vidtas för att komma tillrätta med de identifierade problemen för framtiden. Bland annat har SSA infört en ny rutin med bisittare vid varje provförrättning som ska bistå vid varje provförrättning för att säkerställa att prov förrättas på ett korrekt och likformigt sätt i samtliga distrikt. Mot bakgrund av vad som då framkom fann PTS skäl att inte vidta några ytterligare åtgärder och ärendet avskrevs därför för vidare handläggning.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

I 7 kap. 4 § LEK anges att om PTS finner skäl att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt denna lag inte efterlever lagen eller de beslut om

skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, inte efterlever en genomförandeåtgärd som avses i 1 § andra stycket eller inte använder en radiosändare i den utsträckning som villkoren medger, ska myndigheten underrätta den som bedriver verksamheten om detta förhållande och ge denne möjlighet att yttra sig inom skälig tid.

Av 3 kap. 12 c § LEK följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till fysiska eller juridiska personer att anordna prov och utfärda bevis om att föreskrivna kompetenskrav för användning av amatörradiosändare är uppfyllda samt att tilldela anropssignaler för sådan användning. Vidare framgår det att ett beslut om överlämnande enligt första stycket får återkallas, om anordnaren eller utfärdaren anordnar prov, utfärdar bevis eller tilldelar anropssignaler i strid med gällande föreskrifter eller på annat sätt visar sig olämplig att fullgöra uppgiften.

I 3 kap. 14 § PTS föreskrifter (PTSFS 2015:4 senast ändrade genom 2017:1) om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare anges aktuella villkor för amatörradio.

PTS skyldighetsbeslut

Av delegationsbeslutet framgår att PTS överlämnar rätt till Föreningen Sveriges Sändareamatörer (SSA) (802003-3612) att anordna prov och utfärda bevis om att uppställda kompetenskrav för användning av amatörradiosändare är uppfyllda samt att tilldela anropssignaler.

Av delegationsbeslutet följer också att de mallar som ska användas för kunskapsbeviset finns i bilaga A och i bilaga C finns anvisningar om anropssignaler för amatörradio.

PTS bedömning

Utfärdandet av amatörradiocertifikat och tilldelning av anropssignal är att se som en förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning, eftersom det utgör en förutsättning för att använda radiosändare för amatörradio utan särskilt tillstånd. För att få använda radiosändare för amatörradiotrafik utan särskilt tillstånd krävs även att användaren har en tilldelad anropssignal. De personliga anropssignalerna ur SA-serien anges i amatörradiocertifikatet. Tillfälliga anropssignaler kan tilldelas efter ansökan och de gäller för en viss händelse och under en viss tid. Detta inbegriper, t.ex. att i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet, i enlighet med 1 kap. 9 § RF.

PTS uppfattning, grundad på de granskade dokumenten, är att SSAs provverksamhet och tilldelning av anropssignaler fortfarande saknar styrning

och enhetlighet, saknar uppföljning med kvalitetskontroll och saknar ansvar för likabehandling och för rättssäker handläggning av de genomförda proven och tilldelade anropssignalerna.

SSA ska beredas tillfälle att yttra sig

PTS finner sammanfattningsvis att myndigheten enligt 7 kap. 4 § LEK ska underrätta SSA om att myndigheten misstänker att:

1. SSA bryter mot lagens krav på att radioamatören ska besitta viss kunskapsnivå eftersom SSAs handläggning av prov är bristfällig.
2. SSA agerar i strid mot delegationsbeslutet genom att utfärda amatörradiocertifikat som inte följer mallen i delegationsbeslutet.
3. SSA inte tilldelar anropssignaler i enlighet som anges i delegationsbeslutet.

SSA ges tillfälle att senast den 18 december 2017 yttra sig över denna underrättelse.

När tiden för att inkomma med yttrande har löpt ut kan PTS komma att med stöd av 7 kap. 5 § LEK meddela de förelägganden som behövs för att SSA ska vidta nödvändiga åtgärder för rättelse. Eventuella förelägganden kan komma att förenas med vite. Om ni inte alls hörs av kan PTS ändå komma att fatta beslut på det underlag som står till myndighetens förfogande.

Ett beslut om underrättelse enligt 7 kap. 4 § LEK får enligt 8 kap. 21 § samma lag inte överklagas.

Beslutet har fattats av avdelningschefen Jonas Wessel. I ärendets slutliga handläggning har även Lotta Smiderstedt deltagit.

